

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Η γυναίκα που μαγείρεψε τον άνδρα της»

της Ντέμπι Ίζιτ από το Θέατρο Προσκήνιο

Μετάφραση: Μαρία Ματσούκα – Μπέικερ. Σκηνοθεσία: Γιάννης Μπέζος. Σκηνικό-κοστούμια: Χριστίνα Κωστή. Φωτισμοί: Φίλιππος Κουτσαφτής Μουσική επιμέλεια: Κώστας Θωραΐδης. Παίζουν: Ναταλία Τσαλίκη, Γιάννης Μπέζος, Τζόυς Ευείδη.

ΚΑΘΕ φορά όταν πρόκειται για το πέρας από τον τόπο μας μιας παραγωγής μη κυπριακού θιάσου, για μια άπαξ συνάντηση με κάποια παράσταση που προσγειώθηκε για μια στιγμή στη σκηνή μπροστά μας και συνέχισε μετά την πορεία της, μένουμε με τις εντυπώσεις και τις απόψεις μας «στο χέρι». Σαν με ανθοδέσμη που δεν προλάβουμε να παραδώσουμε. Ή σαν με πέτρα που και να τη ρίξεις δεν θα φτάσει. Ας τα πούμε, λοιπόν, μεταξύ μας, ας κοιτάξουμε τι μας έμεινε στο χέρι μετά από το πέρας της παράστασης του Θεάτρου Προσκήνιο, ανθοδέσμη ή πέτρα.

Η βάση αυτής της συζήτησης διευρύνεται από το γεγονός ότι το έργο της Αγγλίδας ηθοποιού και θεατρικής συγγραφέως Ντέμπι Ίζιτ «Η γυναίκα που μαγείρεψε τον άνδρα της» το γνωρίσαμε πέρα από την παράσταση του Σατιρικού σε σκηνοθεσία του Χρίστου Ζάνου. Μπορεί η σύγκριση των παραγωγών των έργων των μεγάλων θεατρικών συγγραφέων να είναι συνήθως άσκοπη και άνευ ενδιαφέροντος, επειδή ο Σαίξπηρ ή ο Σοφοκλής είναι πλανήτες όπου ο κάθε σκηνοθέτης, ηθοποιός, αναλυτής χτίζει το δικό του μικρό ή μεγάλο σπίτι και η ποικιλία ερμηνειών είναι απερίοριστη. Αλλά σε περίπτωση σύγχρονων, καλογραμμένων, αλλά όχι μεγάλων έργων, όπως αυτό της Ντέμπι Ίζιτ, η κάθε παραγωγή είναι μια άλλη οπτική γωνία και η ανάμνησή της μάς βοηθά στην κατανόηση της άλλης.

Θυμάμαι ότι ένα από τα βασικά θετικά χαρακτηριστικά της παραγωγής του Σατιρικού ήταν η τήρηση της συμμετρίας στη δομή της παράστασης (σημαίνοντας με τον Άνδρα να κινείται ασταμάτητα μεταξύ των δύο σταθερών στην «έδρα» τους Γυναίκων, η κάθε μια από τις οποίες ικανοποιούσε μόνο μία από τις ορέξεις του). Επίσης δεν ξεχάστηκε η έντεχνη ανάμιξη του τραγικού και του αστείου, του μακάβριου και της φάρσας, του δράματος της μοναξιάς, της προδοσίας, της οργής με την κωμωδία των καταστάσεων.

Ας κρατήσουμε αυτά τα δύο χαρακτηριστικά ως σημεία σύγκρισης και να κοιτάξουμε πώς τα χειρίστηκε η παράσταση του Γιάννη Μπέζου. Το σκηνικό στήσιμο δεν έλαβε υπόψη την ιδέα της συμμετρίας που προάγεται ξεκάθαρα στο κείμενο της Ίζιτ. Στο κέντρο δεσπόζει ο χώρος της Χίλαρυ, που κάποτε ήταν και του Κένεθ, ενώ ο χώρος της Λώρα, της ερωμένης και κατόπιν δεύτερης συζύγου, δημιουργείται μόνο όταν η δράση μεταφέρεται

εκεί. Αυτό δε θα ήταν άξιο αναφοράς αν μαζί με το χώρο δεν υποβαθμιζόταν και το νοηματικό και συναισθηματικό μέρος του έργου όσο αφορά τη Λώρα και μαζί του και ο ίδιος ο ρόλος της. Το ισοσκελές τρίγωνο χάλασε, η αντιπαλότητα μεταξύ της συζύγου-βασιλίσσας της κουζίνας και της ανδροχωρίστρας-πριγκίπισσας του κρεβατιού ασθένησε. Η Τζόυς Ευείδη, παράξενη επιλογή για το ρόλο της νεαρής και (έστω και με κόπο και θυσιές) σεξουάλας Λώρα, είναι εύκολη αντίπαλος για τη Ναταλία Τσαλίκη και αυτό μειώνει τη συναισθηματική ένταση, αλλά και αποδυναμώνει τη μακάβρια συμμαχία των δύο γυναικών την οποία συνάπτουν για να μαγειρέψουν και φάνε μαζί το κοινό τους «γουρούνι», τον Κένεθ.

Αλλά η πολύ καλή ηθοποιός Ναταλία Τσαλίκη (όποιοι είδε την παράσταση του «Ημερώματος της στρίγγλλας» πείστηκε γι' αυτό) «φταίει» για κάτι. Είναι ο διαχωρισμός του κωμικού και του δραματικού στοιχείου, το «εναλλάξ» της κωμικότητας και της δραματικότητας στην υποκριτική συμπεριφορά της ηθοποιού. Καλή και στα δύο, στοιχεία, η ηθοποιός παρέβαινε έναν από τους βασικούς κανόνες του κειμένου της Ντέμπι Ίζιτ, εκείνο της ανάμιξης των δύο.

Ο Γιάννης Μπέζος, σεβασμό στη θεατρική υπόσταση του οποίου τρέφω από τους «Βατράχους» του Εθνικού και από τον Πετρούκιο στη σαιξπηρική παραγωγή που προανέφερα, στην ολιγοπρόσωπη «Γυναίκα που...» του Θεάτρου Προσκήνιο είναι υπερβολικά... στο προσκήνιο. Υπερβολικά μπροστά, τόσο που «έβγαίνει» ουσιαστικά εκτός έργου, και επικοινωνούσε με τους θεατές απευθείας, πέρα από τα όρια του ρόλου του. Βασίζόμενος επιλεκτικά σε μερικά χαρακτηριστικά που δίνουν στον ήρωά του οι δύο του γυναίκες, κάνει τον ήρωά του party animal, φτηνό ψώνιο, γελοίο, αλλά την «αλήθεια» του Κένεθ, τη δική του κωμική τραγωδία της ανικανοποίητης ακόρεστης όρεξης, της επιθυμίας για μια ιδανική γυναίκα που να συνδύαζε τις δύο πολιτικές αντιθέσεις, να έωνε τα βασίλεια της Χίλαρυ και της Λώρα, δεν την προβάλλει ο Γιάννης Μπέζος. Πιστεύω, πως η σκηνοθεσία του πέτυχε το στόχο να δημιουργήσει μια ευχάριστη παραγωγή, στην οποία οι θεατές έχουν την ευκαιρία να δουν από κοντά τους αγαπημένους τους τηλεοπτικούς ηθοποιούς, αλλά το έργο της Ντέμπι Ίζιτ μπορούσε να προσφέρει στον ίδιο και στους συνεργάτες του περισσότερα. ●